

Hygieniayhdyshenkilön rooli seurannassa ja palautteen antamisessa

**44. Valtakunnalliset Sairalahygieniapäivät
26.-27.3.2019, Jyväskylä**

**Anu Nurmeksela
TtM, klinisen hoitotyön asiantuntija**

Hygieniayhdyshenkilö/ Infection control link nurse

- **Tehtävän tavoitteena** on hoitoon liittyvien infektioiden ennaltaehkäisy ja niiden leviämisen varhainen havaitseminen
- Toimii **linkkinä** hygieniatiimin/infektioidentorjuntatiimin ja yksikön välillä
- Lisätä tietoisuutta infektioiden torjunnasta
- Varmistaa, että toimintatavat yksiköissä ovat **näyttöön perustuvia**
- Yhdistää teoriatieto käytäntöön
- Toimii **mielipidejohtajana** (opinion leader), **vaikuttajana** ja roolimallina
- Koulutus, säännölliset yhteiset tapaamiset ja esimiehen tuki vahvistavat hygieniayhdyshenkilön roolia ja asemaa



Hygieniayhdyshenkilö

- **Vapaaehtoisuus**, oma halu ja **kiinnostus** tehtävään
- Varma ja halu ottaa vastuuta
- **Palautteen antaminen ja vastaanottaminen**
 - Rakentava palaute, Ei tuomitseva
 - Helposti lähestyttävä
- **Hyvät vuorovaikutustaidot**
- Opettaminen, ohjaaminen
- Johtamistaidot/ Muutosjohtaminen
- Kliinisesti **kokenut hoitaja**
- Osallistuminen potilastyöhön
- **Näkyvyys**, läsnäolo



Hygieniayhdyshenkilön toimintaan vaikuttavat



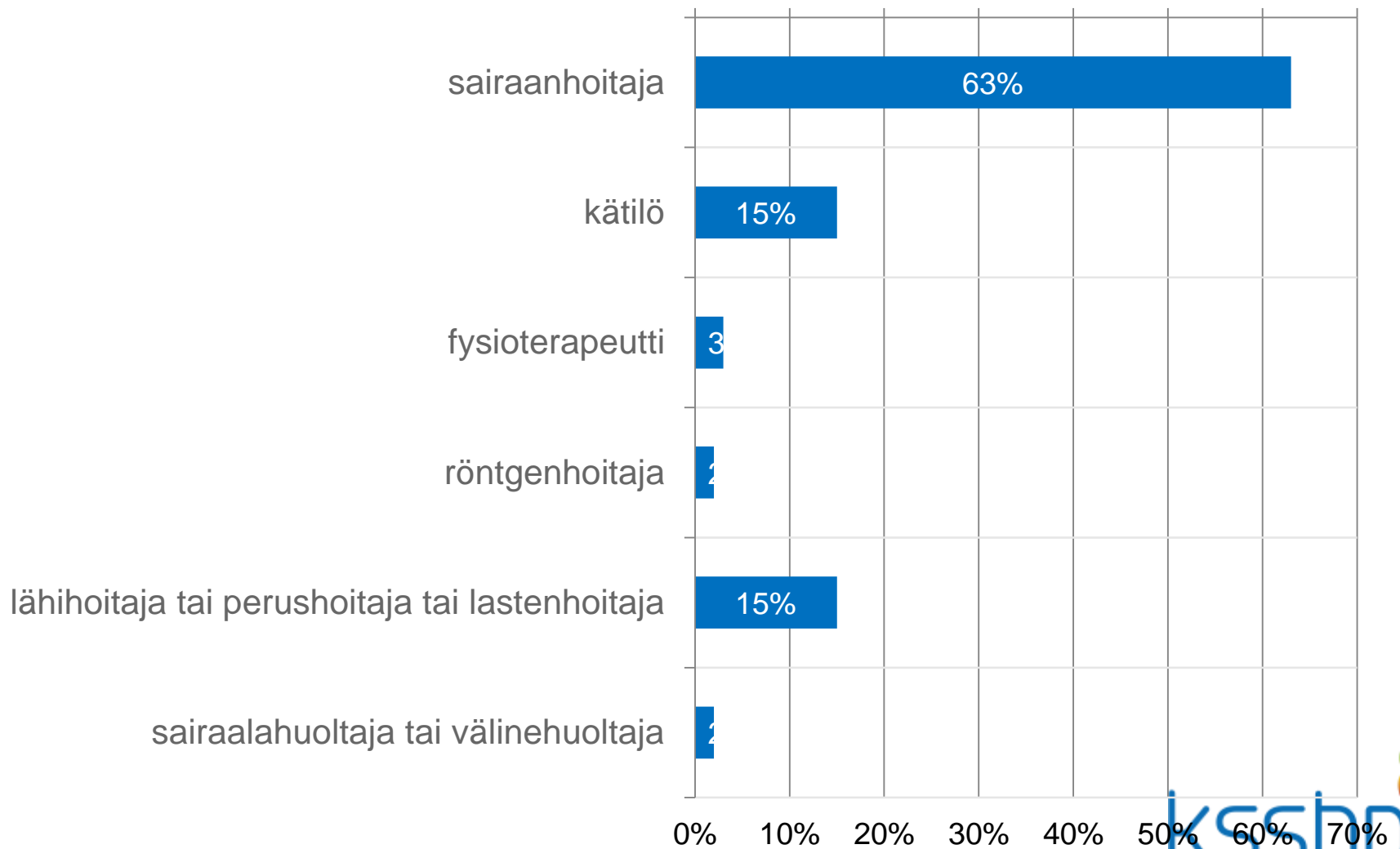
- Yksikön **esimiesten tuki**
- **Ylimmän johdon tuki/ ”omistaminen”**
 - Infektioiden torjunta on standardoitua ja tavoitteellista ja se on yhdistetty riskien hallintaan organisaatiotasolla
- Hygieniayhdyshenkilön **työnkuva ja vastuut on kuvattu ja kirjattu**
- Muiden ammattiryhmien **asenteet/ sitoutuneisuus**
- **Aika** tehtävien hoitamiseen
- Henkilöstö - ja taloudelliset **resurssit**
- Henkilöstön vaihtuvuus

Kysely hygieniayhdyshenkilöille

- Keski-Suomen keskussairaala
- 31.1-3.3.2019
- 17 väittämää, 1 avoin kysymys
 - Esimiehen tuki
 - Ohjaus ja perehdytys
 - Seuranta, palaute ja korjaavat toimenpiteet
- Likert-asteikko 0-10
 - (0=)ei lainkaan – (10=)erittäin hyvin, ei koske yksikköäni
- Kaikki hygieniayhdyshenkilöt (N=88)
- n=41 (47%)

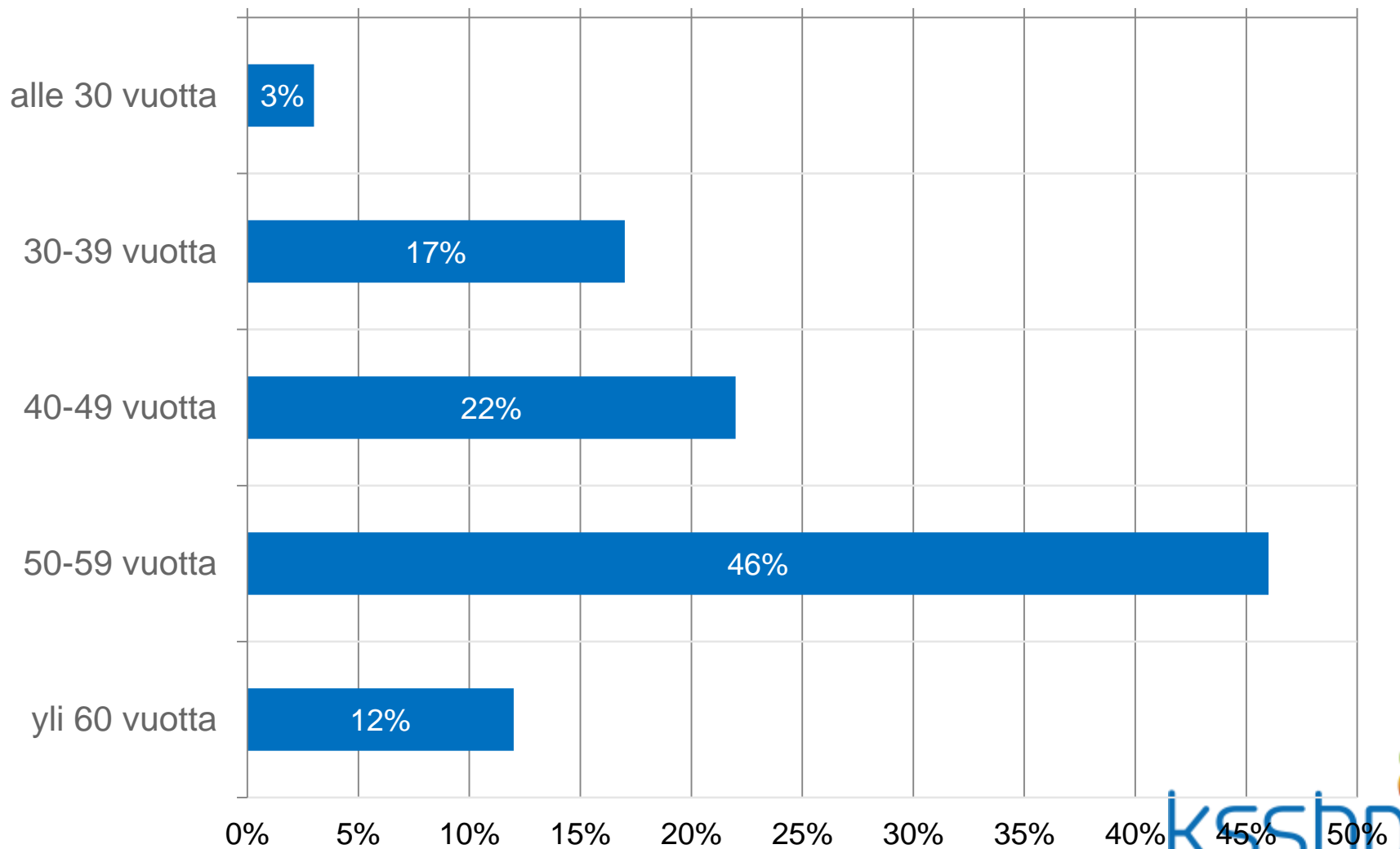
Tehtävä, jossa työskentelet

Vastaajien määrä: 41



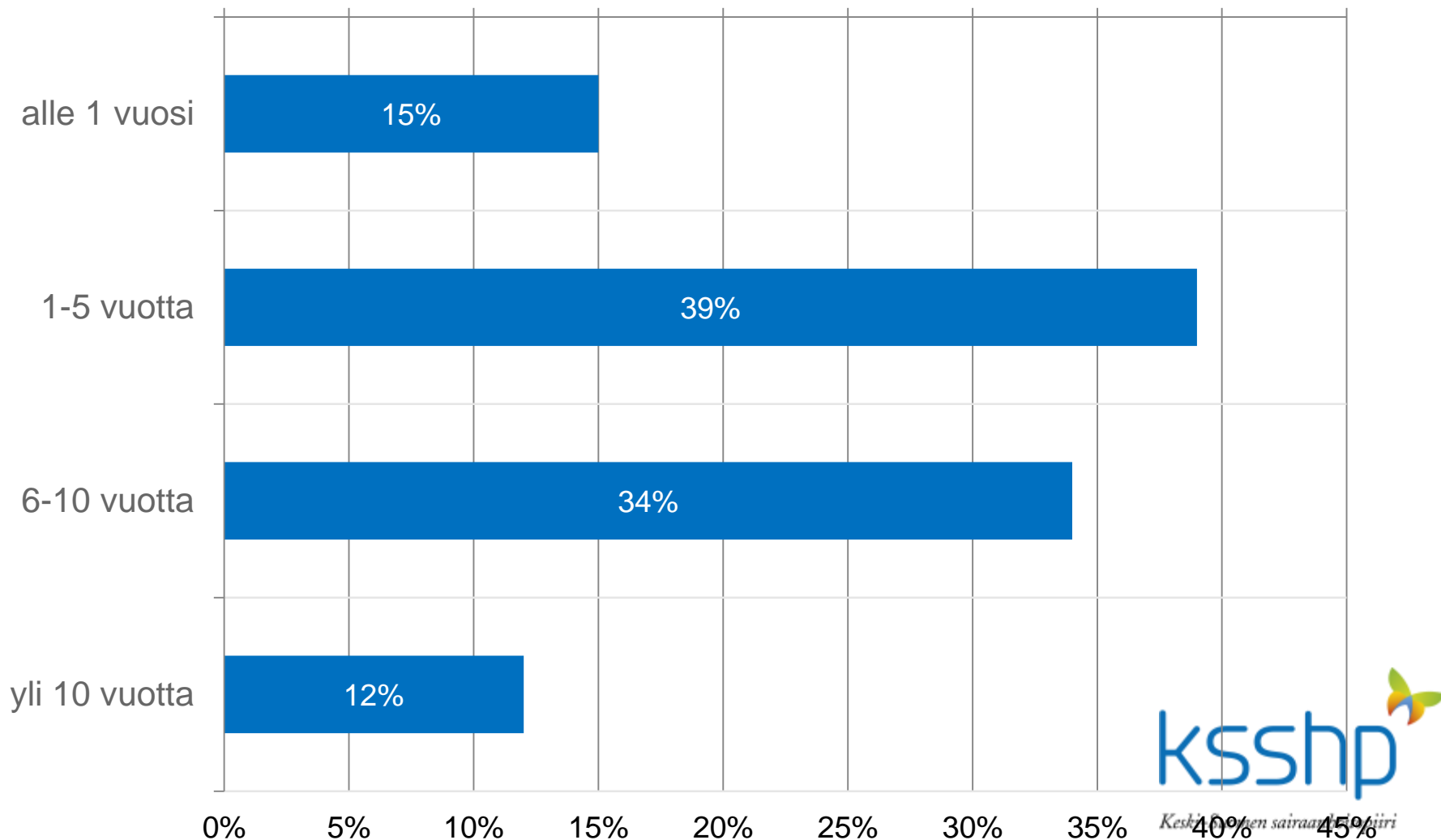
Ikä

Vastaajien määrä: 41



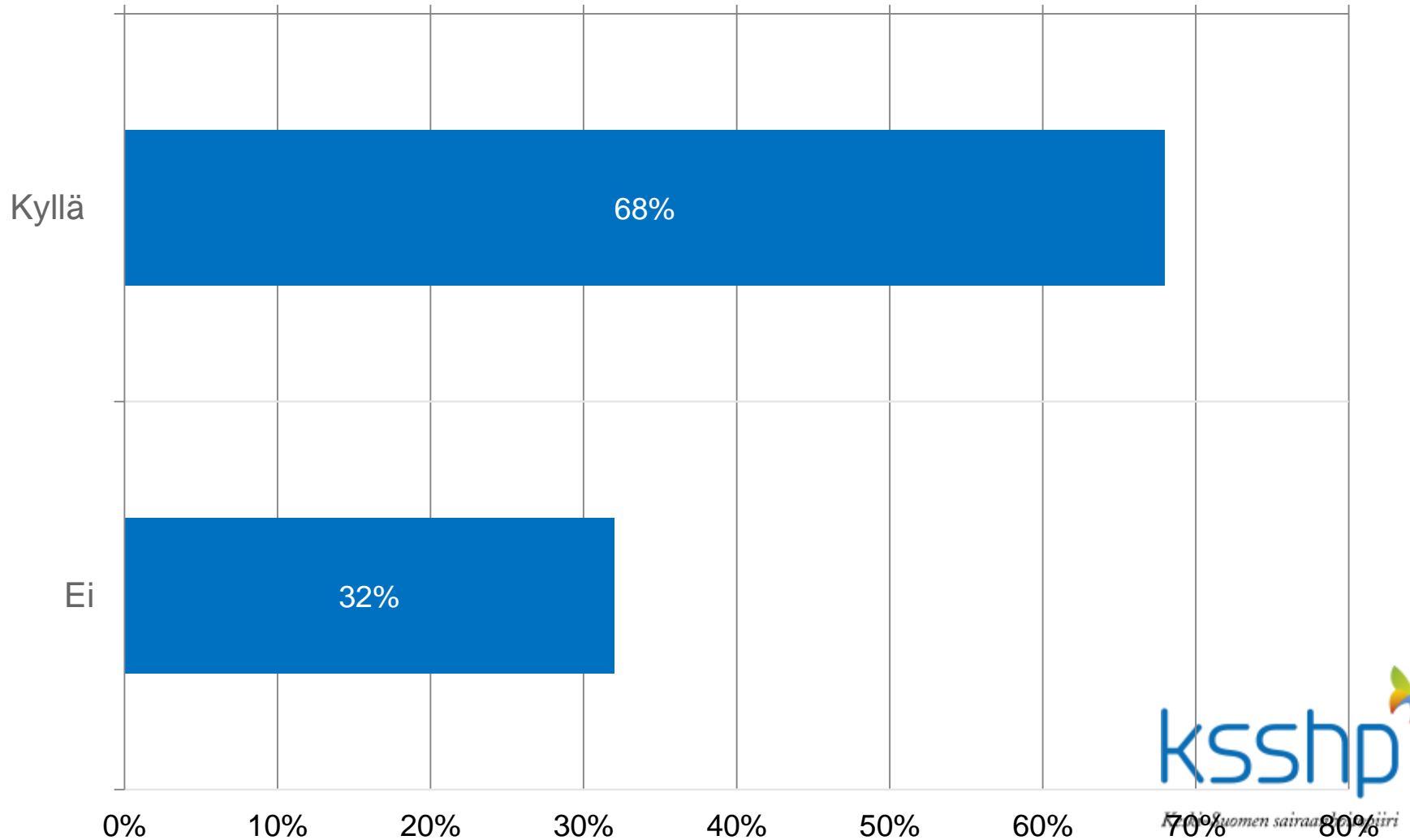
Kuinka kauan olet toiminut hygieniayhdyshenkilönä

Vastaajien määrä: 41

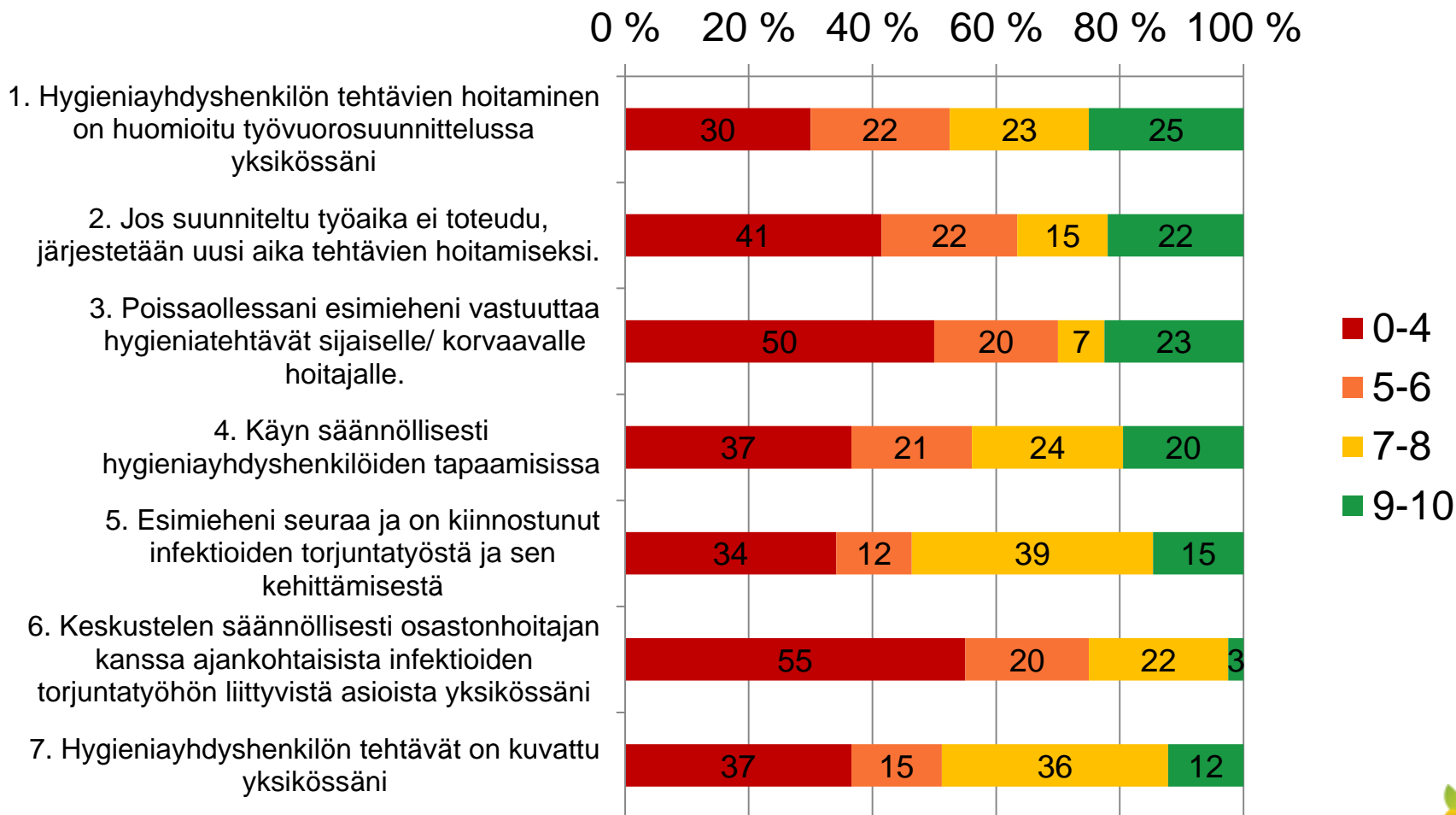


Onko sinulla muita vastuualueita hygieniayhdyshenkilönä toimimisen lisäksi

Vastaajien määrä: 41

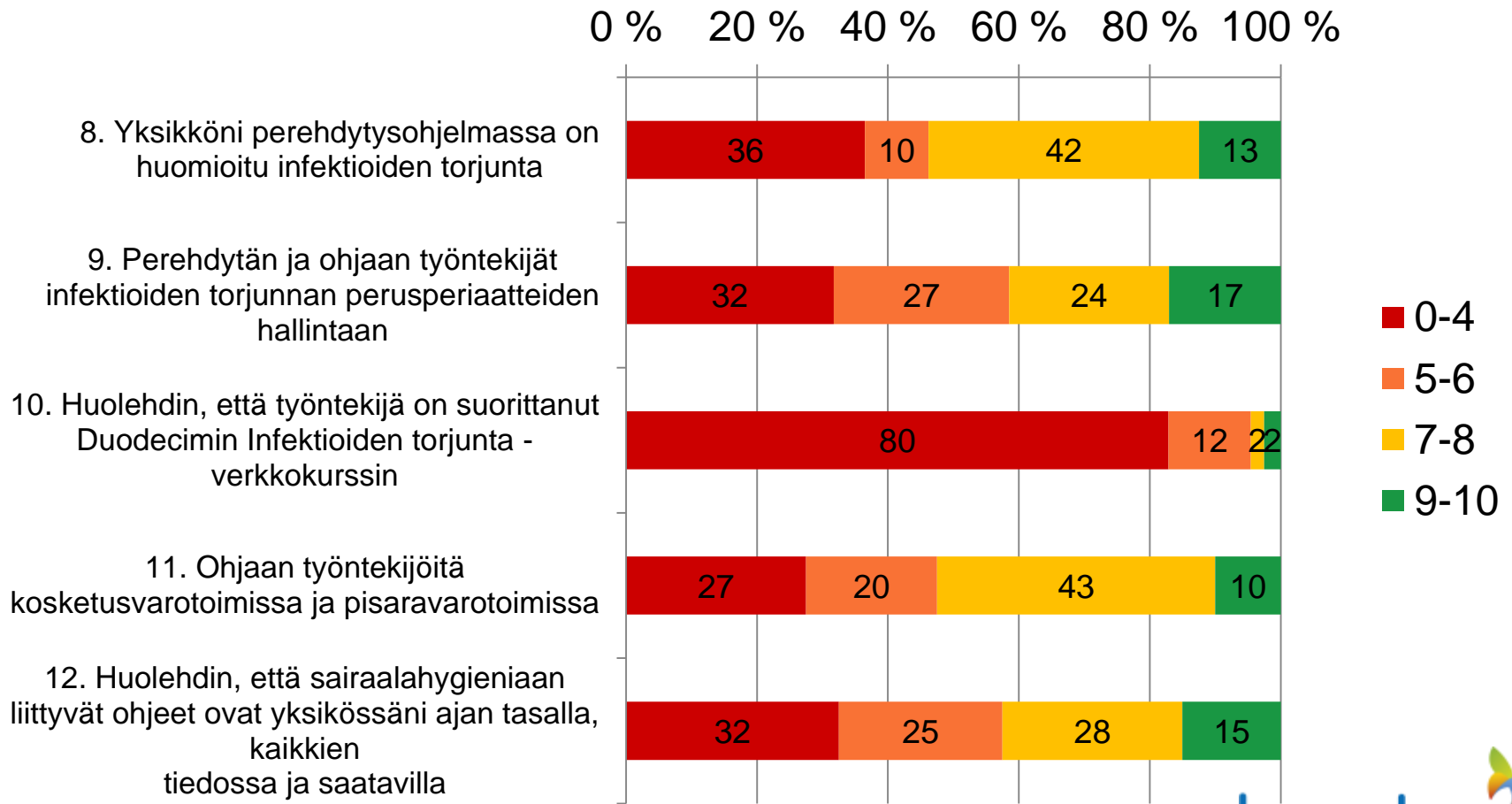


Esimiehen tuki (ka 5,1)



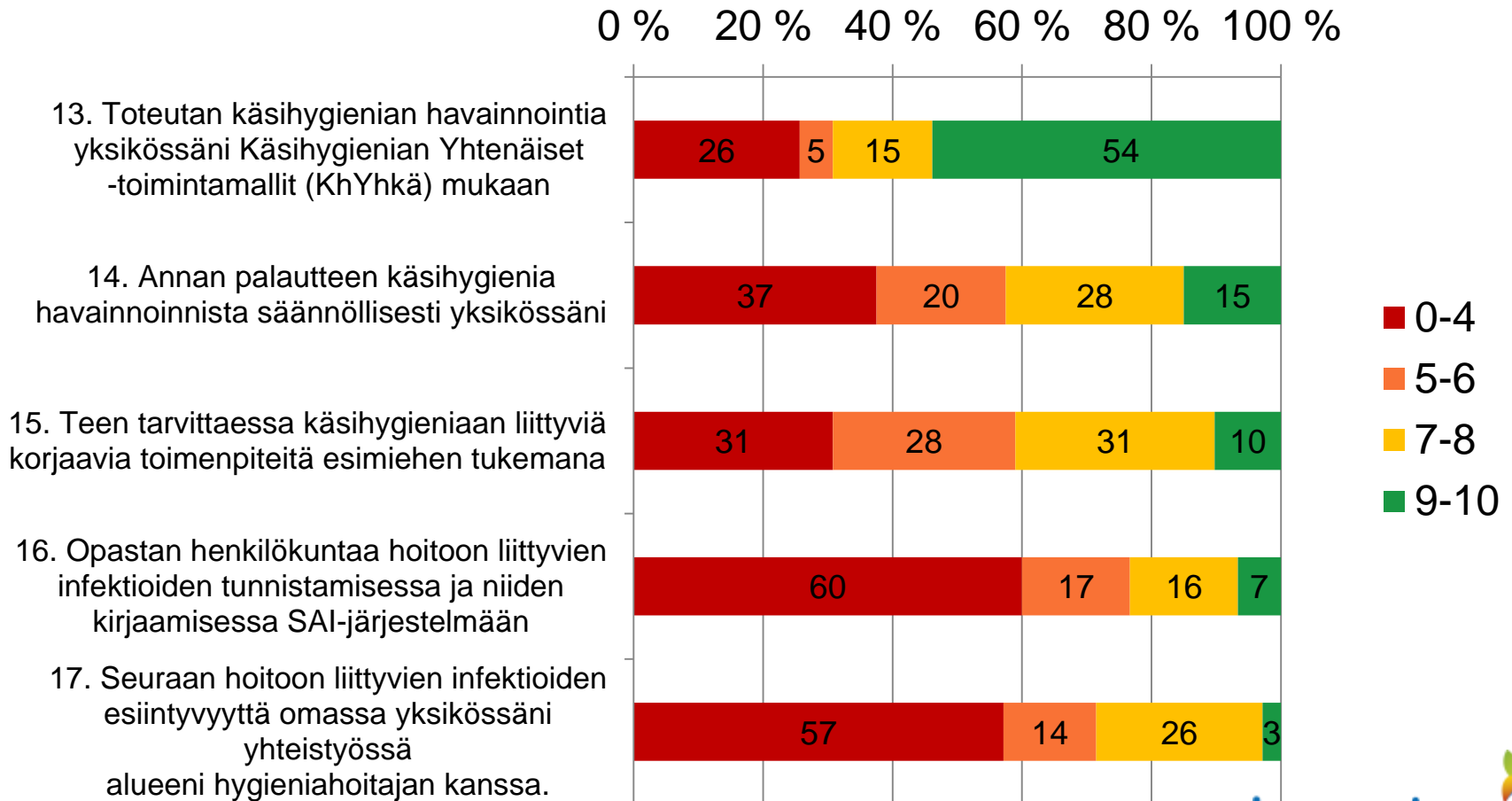
Miten hyvin toteutuu: 0= ei lainkaan, 10=erittäin hyvin

Ohjaus ja perehdytys (ka 4,8)



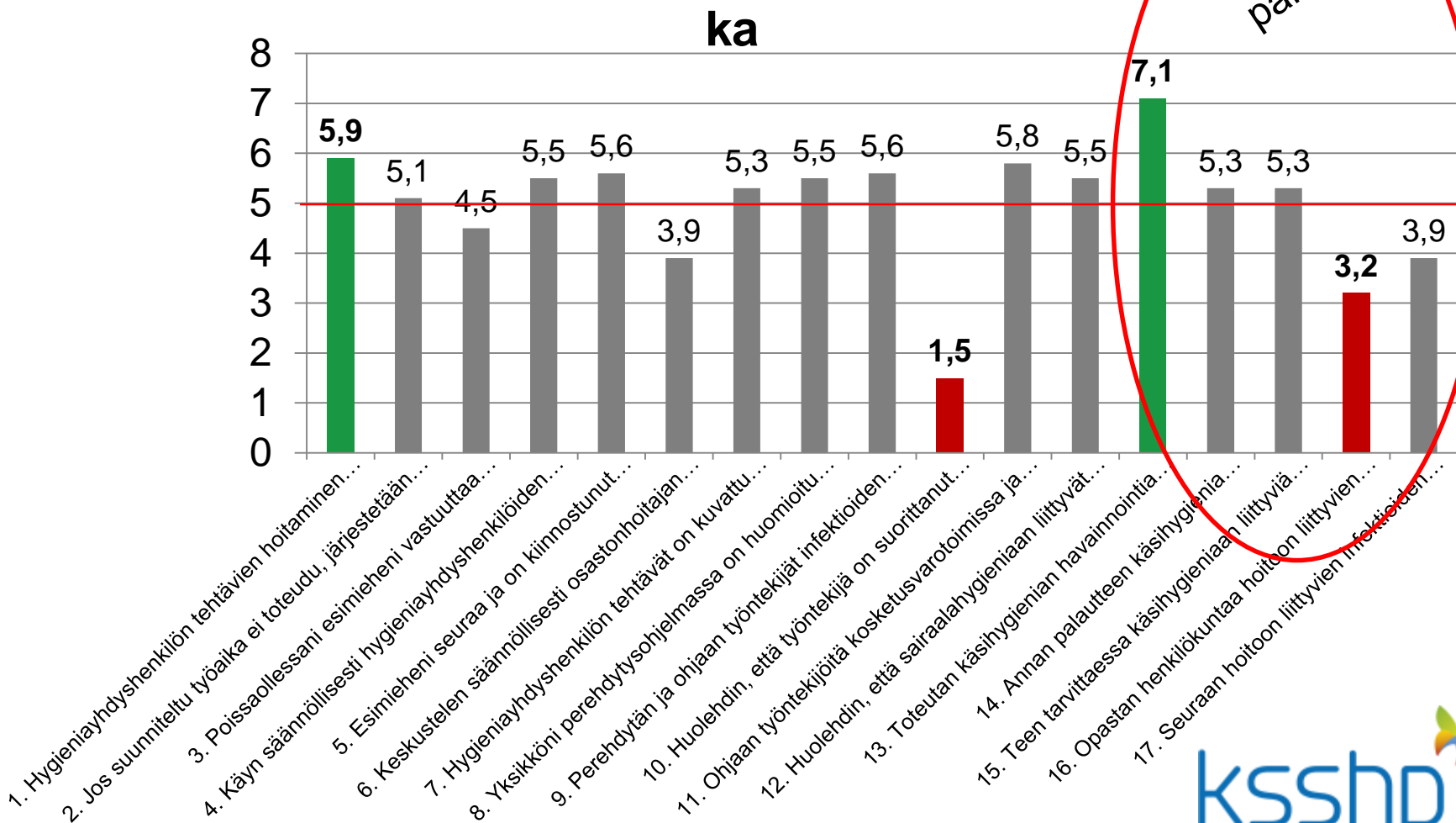
Miten hyvin toteutuu: 0= ei lainkaan, 10=erittäin hyvin

Seuranta, palaute ja korjaavat toimenpiteet (ka 5,0)



Miten hyvin toteutuu: 0= ei lainkaan, 10=erittäin hyvin

Hygieniayhdyshenkilön tehtävät (ka 5,0)



Seuranta,
palaute

Miten hyvin toteutuu: 0= ei lainkaan, 10=erittäin hyvin

Poimintoja avoimista vastauksia

- ”**Asenteet** esimerkiksi seurantaa kohtaa ovat huonot”
- ”Ajoittain seurannan tekeminen tuntuu ”raskaalta” esim. lääkärin **suhtautuminen** voi olla vähän nuivaa.”
- ”Aika ajoin on tunne, ettei esim. käsihygieniaan suhtauduta asiaan kuuluvalla tavalla.”
- ”...alkaa **väsyttää** yrittää saada asioita työyksikössä elämään kun tuntuu että puhuu kuuroille korville”
- ”Jotenkin paremmin pitäisi saada talon hygieniaohjeet hoitajien työtavoiksi. Liian paljon tehdään matkimalla ”päteviä hoitajia”, jotka eivät noudata hygieniaohjeita.”

- ”Havainnointien tekeminen on pääosin työlästä ja **hyvin aikaa vievää**”
- ”Toiveena olisi, että havainnointi aika on huomioitu työvuoroissa.”

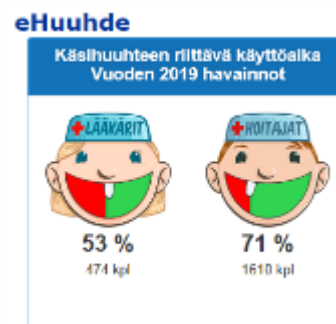
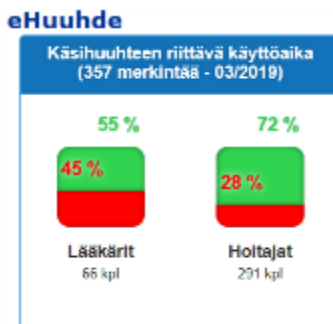
- ”Parempaa **perehdytystä** ja **koulutusta** vastuuhenkilön tehtäviin”
- ”Hygieniayhdysheiköiden **palaverieihin** olisi mukava päästä ”
- ”Toiveissa hygieniayhdysheikön **työpanoksen mahdollistamista** ja **arvostamista**.”

- ”**Palautteen** annan pääosin henkilökohtaisesti sitä pyydetessä”
- ”Kerron kysyttäessä, mutta mitään virallista, säännöllistä raportointia työyksikössä ei ole”
- ”En pysty **seuraamaan infektioita** yksikössäni itse, mutta hygieniahoitaja niistä kertoo aika ajoin.”

- ”Hygieniassa on se hienoa, että tutkitun tiedon pohjalta **käytännön työn ohjeistus** on muokattu **yksinkertaiseksi** ja **riittäväksi** ja **helpoksi toteuttaa**”
- ”Hygieniayhdysjäsenen **työ on nousemassa isompaan rooliin**.”
- ”Yksikössäni **esimiehet** (palvelupäällikkö ja ylilääkäri) **ovat kiinnostuneita** eHuuhe-seurannan tuloksista, mikä **kannustaa kehittämään** käsihygienian toteutumista osastollamme.”

Mitä tukitoimia hygieniayhdyshenkilölle seurannassa ja palautteen antamisessa

- Hygieniahoitajien **verkosto** 1x/kk
- Sairaalahygienia- ja infektioyksikkö
- **Sähköinen perehdytysohjelma** kehitteillä ja pilotoitavana yhteinen → Kaikille yksiköille yhteinen **Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta –perehdytyspohja**
- Tulosten **läpinäkyvyys**
 - Käsihygienian havainnointi, [eHuuhde](#)



3.4.2019

Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta on osa potilasturvallisuussuunnitelmaa

Kansallinen hoitotyön laatuverkosto

- Arviointiylihoitaja koordinoi laadun kehittämistoimintaa
- Kliinisen hoitotyön (6)/ fysioterapian asiantuntijat (1)

Hoitotyön laatuindikaattorit:

- Painehaavat
- Kaatumis- ja putoamistapaturmat
- Vajaaravitsemus
- Kipu
- **Käsihygienia**
- **Virtsatie- ja keskuslaskimokatetreihin liittyvät infektiot**
- Hoitotyönsensitiivinen potilaspalaute (Hopp)
- Hoitohenkilökunnan sitoutuminen (NES)

Yhteenveto

- Kyselyn perusteella parhaiten hygieniayhdyhenkilön rooli seurannassa toteutui Käsihygienian havainnoinnin osalta
- Infektioiden seuranta toteutui selvästi huonommin
- Palautteen antamisessa on kehitettävää (epäselvästä työnjako? yksikön ilmapiiri palautteen vastaanottamisessa?)
- Asenteet ja sitoutuminen vaikuttavat, miten uudet toimintamallit jalkautuvat
- Tavoitteena jatkuvan kehittämisen kulttuuri
 - seuranta ja palaute on osa arkirutiinia
 - tulosten läpinäkyvyys
- Ylimmän johdon ja esimiesten tuella on suuri merkitystä
- Merkittävää on myös tukirakenteet:
 - Verkostot, asiantuntijatuki (infektioyksikkö)
 - Infektioiden torjunta kuuluu laadunkehittämistoimintaan
 - Näyttöön perustuvien käytäntöjen toimintamallien kehittäminen

Lähteet:

- Cooper T. 2001. Educational theory into practice: development of an infection control link nurse programme. *Nurse Education Practice*. 1(1):35–41.
- Cooper T. Delivering an infection control link nurse programme: implementation and evaluation of a flexible teaching approach. 2004. *British Journal of Infection Control*. 5(5):24–6.
- Cooper T. 2004. Delivering an infection control link nurse programme: improving practice. *British Journal of Infection Control*. 5(6):24–7.
- Cooper T. 2005. Delivering an infection control link nurse programme: an exploration of the experiences of the link nurses. *British Journal of Infection Control*. 6(1):20–3.
- Dawson SJ. 2003. The role of the infection control link nurse. *Journal of Hospital Infection*. 54(4):251–257.
- Dekker M, Jongerden IP, van Mansfeld R, Ket JCF, van der Werff SD, Vandenbroucke-Grauls CMJE & de Bruijne MC. 2019. *Antimicrobial Resistance and Infection Control*. 8(20)
- Peter D, Meng M, Kugler C & Mattner F. Strategies to promote infection prevention and control in acute care hospitals with the help of infection control link nurses: a systematic literature review. 2018. *American Journal of Infection Control*. 46(2):207–16.
- Seto WH, Yuen SW, Cheung CW, Ching PT, Cowling BJ & Pittet D. 2013. Hand hygiene promotion and the participation of infection control link nurses: an effective innovation to overcome campaign fatigue. *American Journal of Infection Control*. 41(12):1281–3.
- Sopirala MM, Yahle-Dunbar L, Smyer J, Wellington L, Dickman J, Zikri N, et al. 2014. Infection control link nurse program: an interdisciplinary approach in targeting health care-acquired infection. *American Journal of Infection Control*. 42(4):53–9.
- Teare EL, Peacock AJ, Dakin H, Bates L & Grant-Casey J. 2001. Build your own infection control link nurse: an innovative study day. *Journal of Hospital Infection*. 48(4):312–9.
- Ward D. 2016. Role of the infection prevention and control link nurse. *Primary Health Care*. 26(5):28-31.

Kiitos!



anu.nurmeksela@ksshp.fi